

[Rahbæk Møller]

ikke er omfattet af loven. Dette er ikke modificeret i bemærkningerne. Nu siger ministeren, at stigninger i direkte arbejds løn ikke kan indregnes, hvis stigningerne går ud over, hvad der er tilladt. O.k., så er det altså lov, hvad ministeren har sagt – måske – men de mennesker, der skal fortolke loven rundt omkring, skal altså også anskaffe sig ministerens bemærkning, se at få det at vide, for det står intetsteds, hverken i lovforslaget eller i bemærkningerne.

Industriministeren (Stetter):

Jeg skal sige til fru Tove Lindbo Larsen, at kalenderåret 1981 blev valgt, fordi det er det, der ligger nærmest ved 1982 og 1983.

Jeg skal sige til hr. Rahbæk Møller, at behovet opstår simpelt hen, fordi aktieselskaberne i henhold til de ændringer, vi gennemførte i sidste samling, skal forhøje deres aktiekapitaler, og mange af dem tvinges til at gøre det ved hjælp af udstedelse af fondsaktier. Men jeg tror, hr. Rahbæk Møller vil give mig ret i, at det afgørende er, at udbyttebeløbet ikke kan forøges. Det bliver akkurat det samme beløb, som man anvendte i forbindelse med den lavere aktiekapital.

Jeg forsikrer hr. Rahbæk Møller om, at organisationerne nok skal sørge for, at deres medlemmer får besked. Det er naturligvis en af organisationernes vigtigste pligter, at man orienterer de virksomhedsindehavere og virksomhedsledere, som har ansvaret for, at denne lovgivning administreres rundt omkring på Danmarks mange forskellige arbejdspladser.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her meddele, at dagsordenspunkterne 14 og 15 udgår til behandling i næste uge.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Nedsættelse af indkomstgrænse, ændret indkomstgraduering, afskaffelse af ungdomsydelse og indførelse af forhøjet og ekstra børnetilskud til de 16-17-årige samt ændret pristalsregulering).

(Fremsat 5/10 82).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Torben Lund (S):

Dette lovforslag består af tre led, og jeg skal gøre nogle enkelte principielle bemærkninger til hvert af de tre led i forslaget.

Det første led er nedsættelse af indtægtsgrænsen for børnetilskud til 161.000 kr. i 1983 og en forhøjelse af aftrapningssatsen fra 6 til 10 pct. De tanker, som er indeholdt i denne del af forslaget, kan være rimelige i en situation, hvor der skal gennemføres offentlige besparelser. Lignende tanker indgik i den tidligere regerings overvejelser til besparelser, fordi netop dette forslag ikke vil ramme de lavere indkomstgrupper. Men når det er sagt, må jeg også sige, at lovforslaget naturligvis skal ses i den sammenhæng, hvori det indgår, og specielt i sammenhæng med andre besparelser, der angår børnefamiliernes vilkår, og vores endelige stillingtagen til denne del af forslaget må derfor afvente en afklaring af denne helhed.

Det andet led er en væsentlig begrænsning af pristalsreguleringen for såvel børnetilskudenes beløb som indtægtsgrænsen. Denne del af lovforslaget kan jeg afvise som klart uacceptabel. Vi ønsker ikke at medvirke til den udhuling af børnetilskuddene – og den forringelse, der derved vil ske af børnefamiliernes vilkår – som der her lægges op til.

Den sidste del af lovforslaget vedrører ophævelse af ungdomsydelsen. Det er åbenbart her hensigten, at familier med børn i 16-17 års alderen specielt skal straffes. Ganske vist går forslaget ud på at erstatte ungdomsydel-

[Torben Lund]

sen med det forhøjede og ekstra børnetilskud, men alligevel bliver forringelsen helt åbenbar. For det første er det således, at den personkreds, der overhovedet kan modtage ydelserne til børn på 16 og 17 år, vil blive væsentligt indskrænket med dette forslag. Der vil kun kunne blive tale om at give ydelser til enlige forsørgere og pensionistforældre, hvorimod alle andre forældre, der har børn i alderen 16-17 år, ingen hjælp kan få overhovedet, uanset hvor lavt deres indkomstniveau måtte være.

Derudover er ungdomsydelsens maksimale beløb jo væsentligt større end det forhøjede og ekstra børnetilskud sammenlagt. Det maksimale beløb for ungdomsydelsen udgør 8.500 kr. pr. barn, og det skal ses i forhold til den maksimale ydelse for forhøjet og ekstra børnetilskud, der sammenlagt vil være 5.800 kr. pr. barn. Altså en nedskæring med omkring 30 pct. for de laveste indkomstgrupper. Nedskæringen bliver til gengæld relativt mindre, jo højere indkomst man har. Det er jo ikke ligefrem nogen indlysende social balance.

Endelig vil jeg godt fremhæve, at forsørgere med flere børn, hvoraf et eller flere er i 16-17 års alderen, bliver særlig hårdt ramt, fordi det ekstra børnetilskud kun gives med ét beløb uanset antallet af børn. Så mangelen på social balance er i hvert fald helt indlysende i dette lovforslag.

Ungdomsydelsen blev bl.a. indført som en slags erstatning for bortfaldet af Statens Uddannelsesstøtte til unge i 16-17 års alderen. Vi mener, at det er en meget vigtig ydelse for unge i den alder – og en ydelse, vi ikke kan medvirke til at forringe. Vi må derfor afvise den del af lovforslaget.

Det fører naturligvis med sig, at vi må afvise lovforslaget som helhed, som det her foreligger.

Agnete Laustsen (KF):

Det er altid behageligere at skulle anbefale lovforslag, der giver større ydelser, der giver større løn, der giver skattelettelser osv., fremfor at skulle anbefale lovforslag, der indeholder besparelser og indskrænkninger. Men det må nu engang af alle – også af de socialistiske partier – erkendes, at vi især i de senere år har udviklet et socialt overforbrug, der ikke har været økonomisk baggrund for, og

at det derfor nu simpelt hen er tvingende nødvendigt, at vi siger stop. Vi nødsages til at beskære en række ydelser, fordi vi helt enkelt ikke har råd til fortsat at give i det omfang, der hidtil har været gældende.

Det sociale område udgør i dag ca. 30 pct. af det samlede offentlige budget, og intet politisk parti med blot en smule ansvarlighed kan derfor forbigå dette område, når offentlige besparelser skal gennemføres.

Det lyder måske af meget, at der efter regeringens udspil skal spares godt 3 mia. kr. Så vidt jeg husker efter statsministerens udregninger i går, vil det i vægt i 1.000 kr.-sedler svare til ca. 3 t. Men det er nok værd alligevel at mærke sig, at de foreslåede besparelser i 1983 udgør mindre end 4 pct. af de samlede sociale udgifter, som er på godt 80 mia. kr., og at de i 1985 kun vil stige til knap 5 pct.

Der er altså ikke tale om, at vores sociale system bliver undermineret. Vi vil stadig høre til blandt de lande i verden, der har den højeste sociale standard, men vi bliver nok nødt til at tilpasse denne standard vor økonomiske formåen.

Jeg vil minde om en af de udtalelser, som den afgående socialminister, Bent Rold Andersen, senest fremsatte. Jeg vil da gerne give ham den ros, at han faktisk fremsatte mange ganske fornuftige bemærkninger. Han fik desværre ikke – hvad skal vi sige? – lov til, mulighed for at omsætte dem i praksis. Han udtalte bl.a., at når der skulle spares – og det var han også godt klar over at der skulle – så ville unge og yngre nok bedre kunne tåle beskæring end ældre.

Jeg går ud fra, at det har glædet den afgående socialminister, og at det også har glædet hans parti, at dette synspunkt deles af den nuværende regering og tydeligt også er fremgået af statsministerens åbningstale.

Det lovforslag, som nu her foreligger, om nedsættelse af indkomstgrænsen for børnetilskud, om ophævelse af ungdomsydelsesordningen i den nuværende form og om midlertidigt stop for pristalsregulering, må vi også se i lyset af denne opfattelse.

Man må endelig også huske, at unge har mulighed for skattefrit at tjene op til 7.000 kr. årligt. Det er der utvivlsomt mange unge der gør. Så vi finder faktisk, at dette forslag er rimeligt afbalanceret.

[Agnete Laustsen]

Jeg kunne imidlertid godt ønske mig, at det blev muligt at iværksætte et mere omfattende arbejde med henblik på at finde frem til en harmonisering af de mange forskellige ydelser, unge i dag har mulighed for at oppebære, idet det godt kan virke urimeligt, at satserne er så forskellige, afhængige af den unges – måske mere eller mindre tilfældige – arbejds-, uddannelses- eller eventuelt arbejdsløshedssituation. Det må vi jo erkende.

Men indtil dette forhåbentlig kan ske, må vi koncentrere os om konkrete spareforslag. Det her forelagte beløber sig jo, som det vil fremgå, til ca. 400 mill. kr. årligt, og jeg kan på den konservative gruppes vegne tilsiige støtte til hurtigt og positivt udvalgsarbejde.

Henrik Toft (V):

Lovforslag nr. L 3 om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse skal sammenholdes med de andre lovforslag, som folketetinget har til første behandling i dag.

I sammenhæng hermed har venstre sammen med de andre regeringspartier fundet det nødvendigt også at reducere statens udgifter på dette område. Måden, det bliver foreslået gennemført på, kan selvfølgelig diskuteres. Jeg vil gerne fremhæve, at venstre mener, at med forslaget er der tilstræbt en rimelig balance, så de svageste grupper – enlige forsørgere og pensionister – friholdes på en rimelig måde. Lad mig også fremhæve den forenkling, som bortfald af ungdomsydelsen vil betyde for kommunernes administration – en forenkling, som er helt i tråd med den nye regeringens hensigter i øvrigt.

Reguleringen på de 4 pct. om året følger regeringens intentioner om en afdæmpet inflation, som er et væsentligt element i regeringens indkomstpoltik. Venstre kan derfor – måske ikke særlig overraskende – medvirke positivt i udvalgsarbejdet om forslaget.

Agerschou (SF):

Forslaget til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse er som de andre forslag på det sociale område, regeringen har fremsat og har bebudet at ville fremsætte, formet som et almindeligt felttog mod de grupper i samfundet, der allerede har måttet bære nogle af de hårdeste byrder i forbindelse med den økonomiske krise. Nu skal de straffes yderligere. Det drejer sig om

de syge, de arbejdsløse, pensionister, almindelige lønarbejdere og som i dette lovforslag familier med børn.

Det er et familiefjendsk forslag, og derfor kan det forekomme fuldstændig ubegribeligt, at to partier som venstre og kristeligt folkeparti, der ustandselig dvæler ved deres særlige omsorg for familien og for børnene, der ustandselig hævder at være politiske partier, der i særlig grad vil skabe gode levevilkår for familier, nu er medansvarlige for et forslag, der i hidtil uhørt grad vil forringe nogle af de familiers vilkår, som i forvejen har det økonomisk ringest. Der er åbenbart ikke grænser for det hykleri, man kan komme ud for i folketetinget. I går var vi vidne til hykleriet i forbindelse med den korte debat om den laveste invalidepension, hvor alle fire regeringspartier på trods af højtidelige indlæg om det modsatte for 4 måneder siden nu løb fra en forbedring af de dårligst stillede invalidepensionisters vilkår.

I dag kan vi så opleve, at to såkaldt familievenlige partier uden blusel er parate til at forringe de økonomiske vilkår drastisk for nogle af de dårligst stillede familier. De to partiers ordførere vil sikkert komme med alle mulige mere eller mindre fantasifulde forklaringer, men de forklaringer er intet værd. Kendsgerningen er, at venstre og kristeligt folkeparti nu er familiefjendske og børnefjendske partier; de handler stik modsat af, hvad de i offentligheden ved vælgermøder og andre uforpligtende lejligheder fortæller at de har i sinde.

Forslaget indeholder fem ting. Det indeholder en nedsættelse af indkomstgrænsen for at opnå børnetilskud. Det indeholder ændret graduering, så nedtrapningen forhøjes fra 6 pct. til 10 pct. Det indeholder afskaffelse af ungdomsydelsen. Det indeholder indførelse af forhøjet og ekstra børnetilskud til de 16-17-årige. Og det indeholder en ændret pristalsregulering. Det er i øvrigt noget af en tilslignelse overhovedet at kalde det, der er foreslået, en pristalsregulering.

Budskabet er klart nok: der er tale om reaktionære og sorte forringelser af mange familiers levevilkår. Specielt om ungdomsydelsen kan det siges, at den i øjeblikket kun ydes til de familier, der har de allerringeste økonomiske vilkår. De skal altså forringes yderligere. Så smører man en smule kosmetik på ved, at der kan ydes forhøjet og ekstra

[Agerschou]

børnetilskud. Det er imidlertid en yderst lem-fældig kosmetik, som den socialdemokratiske ordfører, hr. Torben Lund, var inde på.

Jeg vil gerne gøre en enkelt bemærkning til en oplysning i bemærkningerne til lovforslaget. Der står, at man regner med, at lovforslagets gennemførelse vil betyde en merudgift på 50 mill. kr. årligt til kontanthjælp efter bistandsloven. Hvad er det, man kynisk gør? Man forudser, at der som følge af lovforslaget skal være flere sociale klienter på bistandskontorerne. Man vil altså stille og roligt udvide antallet af sociale tabere. Det er i sandhed et perspektivrigt forslag.

Nu ved vi, hvor vi har de borgerlige partier: de er dér, hvor forholdet til familier og til de svageste grupper i samfundet er præget af kynisme og klassepolitik.

Tove Niemann (FP):

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse vil vi fra fremskridtspartiets side se positivt på under udvalgsarbejdet. Ja, vi kan konkludere, at hvis regeringen vil være med til at give kompensation ved at hæve den skattefrie bundgrænse, vil forslaget få vores fulde støtte, for det er fremskridtspartiets politik, at i takt med afviklingen af indkomstskatten afskaffes de almindelige børnetilskud – og jeg fremhæver: de almindelige børnetilskud.

Forslaget om at erstatte ungdomsydelsen med et forhøjet og ekstra børnetilskud til de 16–17-årige vil sikre de forældre, der økonomisk er meget dårligt stillede. Det gælder især enlige familieforsørgere.

Forslaget vil betyde en besparelse for staten, men vil medføre en øget udgift for kommunerne på 25 mill. kr., og det punkt tiltaler mig ikke, for det er jo let nok for folketinget at vedtage besparelser og derefter kaste dem over på de i forvejen hårdt belastede kommunale kasser.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Det kan ikke undgå at blive en debat, hvor vandene skilles, når vi som nu skal til at betræde et nyt område og et meget ubehageligt område, men samtidig et nødvendigt område at gå ind i, når det drejer sig om besparelser. Det er da klart, at det er en nedskæring. Det er da også en forringelse i forhold til det eksisterende niveau i dag, men

det er på den anden side nødvendigt at se på de sociale ydelser, når man ønsker at få en samlet besparelse, som der er lagt op til fra regeringens side.

Jeg har tænkt tingene meget igennem og har læst inderligt på lovforslaget og er kommet til den konklusion, at dette godt kan lade sig gøre, det kan godt bæres. Det skal ses i sammenhæng. Sammenlagt med de andre ting mener jeg at der alligevel er gået så lempeligt til værks inden for det sociale område, at det bør kunne lade sig gøre uden de store armsving.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre er mange gange gået op på denne talerstol og har forsvaret regeringens forslag til besparelser på det sociale område. Ikke fordi vi synes, det er morsomt, ikke fordi vi tror, nogen vil takke os for det, men fordi vi har fundet det nødvendigt at bremse op i den eksplosive udvikling, som de sociale budgetter har været inde i. Denne opfattelse har vi tilfælles med både den tidligere og den nuværende regering.

Så meget mere deprimerende har det været at opleve de nuværende regeringspartier venstre og de konservative fuldstændig ensidigt og opportunistisk hamre løs på det radikale venstre for denne holdning, mens de selv var oppositionspartier. Først og sidst har vi hørt kritik af, at vi i 1980 og 1981 har været med til en hastelovgivning på det sociale område. Hvis nogen herinde er i tvivl om, hvad jeg hentyder til, så kan man slå tilbage og læse, hvad venstres og de konservatives socialpolitiske ordførere har sagt, og læse deres beskyldninger mod os for at være asociale, familiefjendske, børnefjendske osv. osv.

Vi har lært af de seneste års debat. Vi har først og fremmest lært, at vi ikke skal gennemføre besparelser på dette område eller i det hele taget, uden at vi grundigt har gennemarbejdet de økonomiske konsekvenser for den enkelte og belyst de besværlige samspilsproblemer mellem forskellige nye love og mellem gammel og ny lovgivning.

Med vore tidligere meget hårde kritikere nu i regering og med en finansminister, der har proklameret, at han afskyr hovsa-lovgivning, regner vi derfor nu med fuld forståelse i regeringen for, at vi siger nej til dette lovforslag. Vi kan ikke gå med til tilfældige,

[Aase Olesen]

uigennemtænkte og kortsigtede besparelser over for børnefamilierne, men – det vil jeg gerne sige specielt til socialministeren – vi er parate til at drøfte besparelser på dette område, og vi er først og fremmest parate til og meget interesserede i at drøfte en gennemgribende omlægning af overførselsindkomsterne, så de bedre opfylder deres oprindelige hensigt familiepolitisk og fordelingspolitisk. Allerede den gældende lovgivning om børnetilskud og ungdomsydelse er et mismask, der kun kan forklares historisk. Nogle synes, de egentlig kun får småtterier ud af det. For andre familier er det meget væsentligt, hvad de får.

Det korte af det lange er, at reglerne er uigennemtsigtige og tilfældige. Vi opfordrer derfor regeringen til at indlede forhandlinger med alle interesserede partier om en langt mere fremadrettet omlægning af overførselsindkomsterne ud fra overordnede familiepolitiske hensyn og opgive denne hovsa-løsning.

Ganske kort vil jeg til sidst komme med de væsentligste indvendinger mod lovforslag nr. L 3.

For det første falder denne stramning af børnetilskuddene sammen med stramningen af socialindkomsten. 2. fase træder nemlig i kraft 1. januar 1983. For det andet: et halvt år før denne stramning træder i kraft, har nogle af regeringspartierne indført en lempelse på henved 50 mill. kr. til visse familier uden nogen form for socialt sigte. For det tredje: aftrapningsprocenten for børnetilskud øges fra 6 til 10. Det forstærker risikoen for samspilsproblemer. Og for det fjerde: ungdomsydelsens bortfald vil formentlig stille 16-17-årige, der har to forældre, helt uforholdsmæssigt ringe.

Jeg tror, at der er meget bred politisk forståelse herinde for, at det i dag er vigtigere end nogen sinde at tage fat på en egentlig familiepolitik, hvori indgår både fordelingspolitik, socialpolitik, børnepolitik og ligestillingspolitik.

Tinning (VS):

Fru Agnete Laustsen fra det konservative folkeparti sagde, at selv for de socialistiske partier måtte det vel efterhånden være blevet klart, at vi har et socialt overforbrug uden økonomisk dækning. Ja men det har da væ-

ret klart utrolig længe. Det, det handler om, er bare, hvor det såkaldte sociale overforbrug uden økonomisk dækning foregår. Jeg tror ikke, fru Agnete Laustsen tænker på rentefradraget for ejerboliger, på de skattefrie institutioner, på kapitalgevinsterne på jord og fast ejendom eller på de mange erhvervstilskud.

Men dette handler jo ikke om, hvorvidt man nu har indset, at der er et overforbrug uden økonomisk dækning, eller man ikke har indset det. Det her handler om, hvorvidt man vil hugge fra børnefamilierne eller man vil gøre det et andet sted. Så er det klart, at dér bliver vi uenige, men det er det, det går på.

Fru Agnete Laustsen havde en anden bemærkning. Der var en eller anden – jeg kan ikke huske hvem – som skulle have sagt, at alt taget i betragtning og frem og tilbage er det sikkert bedre at skære på de unge end på de ældre, fordi de unge bedre kan tåle det. Jeg kan stadig huske den med efterlønnen. Dér snakkede man meget om, at nu var det vigtigt, at de ældre tog hensyn til de unge, fordi det var vigtigt at de unge kunne komme ind på arbejdsmarkedet. Og så går man til angreb på efterlønnen!

I denne omgang er det omvendt, så siger man: ja men nu er det altså sådan, at de unge må holde lidt for, for det er nok bedre at skære på jer end at skære på de ældre. Så er der den enkelte tilføjelse, at man såmænd skærer på de ældre i samme omgang alligevel. Man forringer boligydelsen, man skærer ned på hele ældreområdet, man skærer ned på bibliotekerne, og man laver en pensionsregulering, som ikke giver garanti for, at der er dækning for de prisstigninger, der kommer. Men altså den dér med, at nu skærer vi på de unge, fordi det nok er bedre end at skære på de ældre, er noget sludder, og det passer ikke engang, for det er oven i købet sådan, at man også skærer på de ældre.

Ordføreren for socialistisk folkeparti undrede sig over kristeligt folkepartis børne- og familiepolitik. Jeg synes nu, den i lang tid har været forholdsvis klar. Den kan vel sammenfattes i, at børnene for enhver pris skal fødes, og så må de i øvrigt prøve at klare sig selv.

Derudover handler det her lovforslag om, at hele det børnepolitiske område skal holde for. Dette drejer sig om daginstitutionerne, hvor taksterne stiger voldsomt og standarderne skal sænkes. Dette drejer sig om færre

[Tinning]

helbredsundersøgelser i folkeskolen. Dette drejer sig om forringet forebyggende tandpleje. Dette drejer sig om forringet kollektiv trafik osv. Det har alt sammen at gøre med at forringe børnefamiliernes vilkår, og det forslag om karensdage, vi kommer til at diskutere om lidt, har med præcis det samme at gøre. Det er klart, at vi er modstandere af det her lovforslag.

Der er én ting, jeg godt vil sige lidt om, og det er ungdomsydelsen, for dér forsøger man at køre frem med et eller andet med, at ganske vist fjerner man ungdomsydelsen og sådan noget, men man gør alligevel det, at man opretholder muligheden for børnetilskud, ikke til alle dem, der har fået ungdomsydelse før – det har hr. Torben Lund også været inde på – men til nogle af dem.

Jeg synes, at vi må have enten bekræftet eller afkræftet, om det faktisk ikke forholder sig sådan, at det forhøjede børnetilskud – det er det, som kan gives til børn, som har forsøgere, der enten er enlige eller får folke- eller invalidepension – ligger på under halvdelen af det, ungdomsydelsen lå på. Er det ikke rigtigt, at det ligger på under halvdelen? Er det ikke rigtigt, at det, man gør, er, at man skærer det ned med over 50 pct. og så Herren hjælpe mig kommer og fortæller, at dem tager vi særligt hensyn til. Enten må vi have at vide, at det er rigtigt, eller også må vi have at vide, at det er forkert. Jeg synes i hvert fald ikke, det er til at holde ud at høre på, at dem tager vi hensyn til. Bevares, jeg kan godt se sammenhængen. Der er nogle, man skærer med 90 pct., og så er det en særlig hensyntagen kun at skære nogle med 50 pct. Det er rigtigt, at det ekstra børnetilskud ligger lidt højere, men det ligger heller ikke på det niveau, hvor ungdomsydelsen lå engang.

Det er klart, at vi er modstandere af det, og jeg glæder mig da også over, at så vidt jeg kunne forstå det kan det ikke rigtig blive til noget. I øvrigt kan vi da sige, at vi under alle omstændigheder vil genoptage denne diskussion ved senere i samlingen at genfremsætte vores eget forslag om børnetilskud, der bygger på det grundprincip, at det at have børn ikke skal være en økonomisk belastning for den enkelte.

Inge Krogh (KrF):

SFs ordfører, hr. Agerschou, sagde, at jeg sikkert ville anvende en masse fantasifulde forklaringer på, hvorfor kristeligt folkeparti kunne gå ind for det foreliggende lovforslag. Jeg vil dog anføre, at nedtrapningen af børnetilskuddet først begynder hos familier, hvor socialindkomsten er 161.000 kr., og jeg ved ikke, om det er de allersvageste, vi har i vores samfund. Før det punkt sker der ikke nogen nedtrapning af børnetilskuddet. For øvrigt mener jeg ikke, at SF var særlig velvillig, da vi fremsatte det familiepolitiske forslag, som vi selv synes er meget vigtigt, med specielt tilskud til familier, hvor en af forældrene passer børnene, så de ikke bruger institutioner. Dér mener jeg at der var meget stærk modstand fra SFs side.

Ungdomsydelsen forsvinder, og der bliver mulighed for at give det forhøjede børnetilskud til familier, hvor en af forældrene er pensionist, eller hvor det er enlige forældre, der er forsøgere.

Det har jo altid været sådan, at der har været stramme grænser for, hvem der kunne få ungdomsydelse, og der har også været grænser for, hvor stor ungdomsydelsen kunne være. Det har de enkelte kommuner i meget høj grad kunnet bestemme selv, og det afhang noget af, hvordan indtægterne i det hele taget var i de pågældende kommuner og amter.

Jeg mener, at man i hvert fald her har tilgodeset de allersvageste. Som alle overførselsbeløb reguleres de med 4 pct. om året, hvilket må siges at være rimeligt.

(Kort bemærkning).

Torben Lund (S):

Det, der kalder mig op, er fru Inge Kroghs henvisning til et lovforslag, som kristeligt folkeparti fremsatte i foråret, om indførelse af et forhøjet almindeligt børnetilskud i de første 3 leveår. Jeg kunne da benytte lejligheden til at spørge fru Inge Krogh, om det er et forslag, kristeligt folkeparti agter at genfremsætte her i efteråret. Så vidt jeg husker, var det et forslag, som det ville koste omkring 1 mia kr. at gennemføre.

(Kort bemærkning).

Inge Krogh (KrF):

[Inge Krogh]

Kristeligt folkeparti agter ikke at fremsætte det i denne samling. Hvorvidt det kostede 1 mia kr., diskuterede vi dengang, og det er i øvrigt ikke stedet at gøre det her. Der er adskillige besparelser ved det, når man tænker på, hvad institutionerne koster.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Vil kristeligt folkepartis ordfører, fru Inge Krogh, nægte, at modtagere af ungdomsydelse i dag hører til de økonomisk allerdårligst stillede familier, og at en stor del af dem ifølge dette lovforslag får frataget deres ydelse?

Socialministeren (Palle Simonsen):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til de ordførere, som har givet tilsagn om at støtte lovforslaget. Jeg er ikke så pessimistisk, som hr. Tinning var det. Jeg synes, at der tegner sig nogle muligheder for, at dette lovforslag måske alligevel ender med at få et flertal.

Den tidligere regering åbnede jo ballet med besparelser på børnetilskudsområdet, og jeg synes, det var meget fair af hr. Torben Lund at erkende, at sådan forholder det sig. Den del af forslaget, der vedrører spørgsmålet om at ændre indtægtsgrænserne, er identisk med det forslag, som den tidligere regering fremsatte.

Det er jo klart fremgået af åbningstalen i tirsdags og af de drøftelser, vi har haft siden, at vi for at ændre den situation, det danske samfund befinder sig i, skulle nå besparelser, der var større end regeringens. Skal vi prøve at se på børnetilskudsområdet, må vi jo se, hvad vi så har af yderligere muligheder. Det er altid let at se på de muligheder, der er foreslået. Det er også interessant at se på, hvad der kunne have været foreslået, men som er udeladt.

Der er talt meget om børnefamilierne. Jeg er meget enig i, at med hensyn til børnefamiliernes vilkår skal vi være meget opmærksomme på, hvordan vi har muligheder for at forbedre dem, selv i den vanskelige økonomiske situation, vi befinder os i. Man kunne have tænkt sig, at man i stedet for at fjerne ungdomsydelsen f.eks. havde taget børnetilskuddene fra de 9-15-årige. Dér har min vurdering klart været den, at det var socialt bedre at tage det fra de 16-17-årige, end det var

at tage fra den anden aldersgruppe. Det er også ud fra den betragtning, som i hvert fald én af ordførerne har været inde på, at de 16-17-årige trods alt har nogle muligheder for selv at bidrage økonomisk til at klare dagligdagen, mens vi må konstatere, at det har i hvert fald ikke de 9-15-årige. Det nævner jeg bare for en ordens skyld, for der indgår naturligvis vurderinger på disse områder.

Ser vi på det konkrete vedrørende ungdomsydelsen, synes jeg, man må sige, at vi netop har søgt at bevare det sociale sigte ved at give mulighed for, at enlige mødre, at pensionister med børn bliver ramt så lidt som overhovedet muligt.

Jeg vil gerne i den forbindelse sige til hr. Tinning, at det maksimale beløb, man i dag kan få som ungdomsydelse, er ca. 8.000 kr. Det forhøjede og det ekstra børnetilskud er tilsammen knap 6.000 kr., så det er erkendt, at der naturligvis er en nedgang, men ikke så drastisk som den, hr. Tinning søgte at give indtryk af at der var tale om.

Vi har netop søgt at tilgodese denne del, og derudover har vi sagt: nu vel, der kan måske opstå økonomiske problemer for nogle af de familier, som ikke hører til den kategori, jeg netop har talt om, og derfor har vi sat 50 mill. kr. ekstra af til kontanthjælp.

Så kan man, som nogle ordførere har sagt det, selvfølgelig hævde, at vi dermed bare yderligere jager mennesker over på bistandskontorerne, men nu synes jeg, at vi gerne skulle være enige om i den debat, vi har her og vil få på en lang række andre områder, at den sociale bistandslov er det sidste sikre sted, man har, dér, hvor man skal hjælpe på områder, som ikke har kunnet hjælpes inden for de mange retsprincipper, vi i øvrigt har i det sociale system. Det mener jeg for det første ikke der er noget nedværdigende i og for det andet ikke der er noget forkert i. Det er netop for også at kunne dække de familier ind, som skulle komme i vanskeligheder her.

Med disse argumenter vil jeg gerne gøre rede for, at det naturligvis ikke bare er sådan et hug, vi foretager for at nå nogle besparelser. Det er efter modne overvejelser for at nå frem til, hvordan vi på dette område som på de andre områder kan nå nogle højere tal, som vi finder nødvendige, og alligevel drage omsorg for, at de er så socialt afbalancerede som overhovedet muligt.

[Socialministeren]

Jeg vil gerne sige til fru Aase Olesen, at jeg forstår naturligvis godt fru Aase Olesens frustrationer, for sådan opfattede jeg det egentlig. Jeg skal også blankt erkende, at sådan har det vist været for alle tidligere regeringer, at der er forskel på at være regering og opposition. Det vil den nuværende opposition nok på et eller andet tidspunkt, ude i en eller anden fjern fremtid, komme til at opleve igen. Det skaber nogle frustrationer, derom kan der ikke være nogen tvivl. Men det, det drejer sig om nu, er en akut opgave, som skal løses.

Jeg er enig med fru Aase Olesen i, at der naturligvis skal så meget beregningsmateriale frem som muligt for at klargøre, hvad konsekvenserne bliver af både dette og andre lovforslag, der er til behandling, og det er selvfølgelig hævet over enhver tvivl, at vi skal betjene socialudvalget på alle måder med hensyn til at skaffe disse oplysninger frem.

Det er rigtigt, som fru Aase Olesen siger, at der er nogle samspilsproblemer i det her. Men nu vel, det kommer vi nok ikke uden om. Det tror jeg vi må erkende.

Fru Aase Olesen siger også, at det, vi nu skulle søge at blive enige om, var at få den rigtige langsigtede politik for børnefamilierne. Hertil vil jeg gerne svare: der var faktisk ikke noget, jeg hellere ville, end at nå frem til et sådant resultat. Det er ikke lykkedes, det må vi konstatere, for tolketings tidligere at få formuleret, kan man sige, en mere langsigtet politik på dette område. Jeg tror desværre, jeg bliver nødsaget til også at fastslå, at det bliver meget vanskeligt i denne krisesituation at få dette problem løst, som i realiteten ikke har kunnet løses i mere rolige og stabile tider.

Derfor skal mit forslag egentlig være – det bliver måske især et forslag til fru Aase Olesen – at vi er nødsaget til at træffe nogle beslutninger – naturligvis efter at alle oplysninger er fremme om, hvad konsekvenserne er – hvor nogle af dem kan vise sig måske at have lidt skæve konsekvenser. Den debat, som jeg er meget villig til – det vil jeg gerne give tilsagn om her – at gå ind i, om, hvordan vi på længere sigt sikrer børnefamilierne, er vi altså nødsaget til at tage, efter at nogle af beslutningerne er truffet i den nærmeste fremtid omkring en række sociale love. Vi kan lide det eller ej, men jeg er sikker på, at

vi er nødsaget til at erkende, at sådan forholder det sig.

Jeg siger endnu en gang tak for ordførerens indlæg. Jeg fornemmer, at der er muligheder, og vi er naturligvis parate til at gå ind i de nærmere detaljer under udvalgsbehandlingen.

Torben Lund (S):

Jeg skal ikke forlænge debatten ret meget, men jeg vil gerne på socialdemokratiets vegne give tilslutning til fru Aase Olesens forslag om, at vi prøver at sætte os sammen for at få formuleret en mere langsigtet og mere bred familiepolitik, i stedet for at vi gang på gang har lovforslag om enkeltområder inden for familiepolitikken. Vi er enige i, at der er en række fordelingspolitiske, ligestillingsmæssige problemer, og at der er en vældig sammenhæng i indkomstoverførslerne, som vi nok bør diskutere grundigt igennem.

Socialministeren var specielt glad for mine bemærkninger. Nu håber jeg ikke, at socialministeren har opfattet mit indlæg på den måde, at jeg har givet tilslutning til lovforslaget. Det mener jeg at jeg meget klart sagde at jeg ikke kunne. Ellers vil jeg godt benytte lejligheden her til at få det præciseret.

Jeg tror også godt, jeg kan sige, at hvis socialministeren forestillede sig at komme med nye forslag om at fjerne børnetilskud fra andre grupper, end der her er tale om, hvor man fjerner ungdomsydelsen, så tror jeg heller ikke, man skal forvente tilslutning til sådanne forslag.

Agerschou (SF):

Socialministeren forsøgte at bagatellisere de økonomiske forringelser, som familier, der har modtaget ungdomsydelse, kommer ud for. Det regnestykke, socialministeren stillede op, passer i utroligt mange tilfælde bare ikke.

Socialministeren nævnte, at i en række tilfælde kan familier i stedet for ungdomsydelsen ifølge det her lovforslag få forhøjet og ekstra børnetilskud. Dertil skal bemærkes for det første, at man kun kan få ét ekstra børnetilskud, og så bliver regnestykket anderledes. Og for det andet skal bemærkes, at pensionister kun kan få det forhøjede børnetilskud. Der passer regnestykket heller ikke.

[Agerschau]

Det er to konkrete ting i forbindelse med det her lovforslag.

Noget andet er, at de pågældende familier også bliver ramt af alle de andre ulykker, regeringen vælter ned over dem. Som eksempel kan jeg nævne en kommune, der i går oplyste mig om, at den havde familier, der var berettigede til ungdomsydelse til deres barn under de nuværende forhold, og som havde et andet barn i daginstitution. Alene på grund af den øgede kommuneskat, den forøgede forældrebetaling i daginstitution og tabet af ungdomsydelsen vil de have 1.700 kr. mindre om måneden, og dertil kommer som sagt alle de andre ulykker, regeringen vil vælte ned over de pågældende familier.

Aase Olesen (RV):

Jeg kan berolige den nye socialminister med, at jeg ikke er spor frustreret. Det vil jeg helt overlade til venstre og de konservative i disse sager. Jeg gad egentlig vide, hvordan man har det som konservativ ordfører i dag ved at stå her og holde en tale, som i og for sig lige så godt kunne have været skrevet af fru Ritt Bjerregaard i 1980. Det må dog være morsomt, det må være interessant for dem, der læser politisk historie.

Der er én ting, jeg godt vil sige om ungdomsydelsen, men tiden tillod det ikke før. Det er jo en besværlig ydelse. Vi har altid fået at vide, at den er besværlig at administrere, og at den administreres meget forskelligt osv., og at man derfor er interesseret i at finde noget andet. Men jeg er ikke rigtig tilfreds med, at det blot skulle være kontanthjælp. Jeg tror faktisk, at selv om vi ikke er inde på retsprincipper og sådan noget på andre områder, måtte vi nok kunne finde nogle bedre måder at sikre de familier på, hvor der er to forældre, og hvor der er børn i den alder.

Det undrer mig egentlig, at der ikke i denne sammenhæng har været en eller anden venstremand, der har fortalt, hvor utilfreds man var, da vi i sin tid indførte socialindkomsten, og hvilken betydning det fik for landbofamilier. Det ved vi, der havde ansvaret for det, meget vel. Det har ramt hårdt og ramt forkert nogle steder. Nu har man simpelt hen fjernet ungdomsydelsen, og hvem havde glæde af den? Ja, det havde lavindkomstgrupperne på landet, nogle familier,

der meget ofte var henvist til at sende deres børn langt væk til skoler og gymnasier. Om dem kan man ikke bare komme og sige, at de kan søge kontanthjælp; det er ikke sikkert, at de kan få det, og man kan ikke bare komme og sige, at de dér mennesker og de dér børn bare kan tage noget arbejde, hvis de er på skole i en helt fremmed by.

Jeg vil slutte med at sige til socialministeren: jeg håber, at socialministeren lagde meget mærke til, hvad det var, der skete her. Han fik et tilsagn fra det største oppositionsparti om at være med til nogle konstruktive besparelser. Det mindes jeg ikke at socialdemokratiske ministre tidligere har fået, mens jeg har siddet som socialpolitisk ordfører. Det synes jeg ministeren skulle notere sig som en sejr. Det tyder på, at der alligevel er sket et eller andet nyt herinde, hvor det så er sket.

Vi er nødt til at lave en langsigtet politik på det her område. Det kan ikke hjælpe at komme med de samme standardsvar om, at det vil vi alle sammen gerne være med til, men at det er der ikke tid til lige nu. Ja men det er det, venstre og de konservative i årevis har kritiseret socialdemokraterne for. Hvad mener man med, at nu vil man en ny politik? Vi troede faktisk, at I mente noget med det. Det var en af grundene til, at vi pegede på en konservativ statsminister.

(Kort bemærkning).

Agnete Laustsen (KF):

Hvis fru Aase Olesen synes, at min tale mindede om en, fru Ritt Bjerregaard eventuelt kunne have skrevet i 1980 – jeg er ikke klar over, om jeg skal opfatte det som en kompliment eller det modsatte – så kan jeg kun håbe på, at den tilslutning, som fru Aase Olesens parti i sin tid jo altid gav fru Ritt Bjerregaard og hendes parti, må blive overført til den nuværende regering.

Tinning (VS):

Blot nogle korte bemærkninger.

Den ene er rettet direkte til socialministeren og går mest ud på at orientere socialministeren om, at der er en ret stor ungdomsarbejdsløshed i Danmark i dag og har været det i nogle år. Jeg siger det, fordi socialministeren jo mente, at selvfølgelig var det, når man nu skulle spare, socialt rimeligt at gøre

[Tinning]

det på gruppen af 16–17-årige, for de har jo mulighed for selv at bidrage til den indtægt, der skal til i hjemmet, for at de kan klare sig. Det er der nogle 16–17-årige der har. Det er der også nogle 16–17-årige der ikke har. Det skulle undre mig meget, om ikke det er sådan, at en del af dem, der tidligere har fået ungdomsydelse, lige netop ikke havde denne mulighed. Det skulle undre mig meget, om det ikke er sådan, at en del af de 16–17-årige, der godt vil have et arbejde, ikke kan få det. Så jeg synes, at det er ret kynisk eller hovski-snovski, eller hvad man vil kalde det, når socialministeren blot har den bemærkning, at de kan jo nok finde andre veje til at klare sig. Det vil de godt, men det kan de ikke. Det er det ene.

Det andet vedrører beregningerne; hr. Agerschou fra SF har allerede været inde på det. Det er faktisk sådan, at når det drejer sig om de unge, som er børn af pensionister, så sker der mere end en halvering i forhold til ungdomsydelsen, endda i det tilfælde, vi snakker om, hvor der kun er ét barn.

Den sidste bemærkning skal være i anledning af fru Aase Olesens indlæg. Jeg synes ikke, der er nogen grund til, at socialministeren noterer det som en sejr, at socialdemokratiet vil være med til såkaldte konstruktive besparelser på socialområdet. Socialdemokratiet har om nogen excelleret i såkaldte konstruktive besparelser på socialområdet, vredet bistandsloven den ene vej, vredet bistandsloven den anden vej og hittet på og hittet på. Men jeg synes, at ideen om at diskutere langsigtet børnepolitik kunne det være værd at holde fast i, og der bliver i hvert fald lejlighed til det, efterhånden som vi genfremsetter vore forslag på det område.

Denne her diskussion drejer sig isoleret set om 440 mill. kr., men selv hvis vi tager besparelserne på hele det sociale område, så skulle det være noget med godt 3 mia kr. ifølge en pressemeddelelse fra socialministeriet. Det er dog værd at minde om, at beskatningen af de skattefrie institutioner skal give 4 mia kr., og at det er en beskatning, som svarer til noget med 2 pct. af hele beholdningen, man inddrager. Kort og godt: tog man 2 pct. til af, hvad der ligger i de skattefrie institutioner, så kunne man starte med at hælde de her forslag hen, hvor de hører hjemme – jeg skal nok lade være med at sige, hvor det er, det må man jo ikke. Man kunne i

hvert fald fjerne dem, og så kunne man give sig til at diskutere, om man kunne lave langsigtet børnepolitik.

Jeg vil godt understrege, at langsigtet børnepolitik handler selvfølgelig om, at man ikke fører en politik igennem, som på kort sigt giver besparelser, men som på bare lidt længere sigt giver voldsomme sociale problemer. Det er jo, hvad der vil ske på den her led. Der er nogle, der ryger på kontanthjælp med det samme, men der er sandelig en masse andre, som vil få så massive sociale problemer, når vi ser ikke bare på det med børnetilskud, men på hele regeringens børnepolitiske oplæg, at enhver kan være evigt forvisset om, at i løbet af bare et par år eller fem står der endnu én heroppe og siger: ja men nu er det blevet for dyrt med de sociale udgifter, nu må vi skære igen. Og sådan kan vi blive ved. Den eneste forskel er, at det bliver værre og værre for hver gang.

Socialministeren (Palle Simonsen):

Jeg vil da gerne berolige hr. Torben Lund. Jeg skal nok lade være med at overfortolke. Mine bemærkninger før skulle alene være udtryk for en kompliment til den socialdemokratiske ordfører for, at man står ved, hvad man selv har lagt op til i begyndelsen af september måned 1982. Jeg gav udtryk for, at den tidligere socialdemokratiske regering har åbnet ballet med hensyn til besparelser på børnetilskudsområdet.

Må jeg sige til hr. Agerschou og hr. Tinning, som har været inde på spørgsmålet om det ekstra og det forhøjede børnetilskud, at dér, hvor der vel virkelig er problemer – det går jeg ud fra at vi kan være nogenlunde enige om, – er hos de enlige forsørgere. Der står det stadig væk klart, at man kan få knap 6.000 kr., når man lægger de to tilskud sammen, i sammenligning med maksimumsydelsen på de 8.000 kr. Det er naturligvis rigtigt, at man kun kan få ét ekstra børnetilskud, det er helt klart, men jeg må også sige, at nu er det jo ikke helt normalt, at man er ret mange inden for 2 årgange i én familie, så jeg mener nok, man kan sige, at der i de fleste tilfælde vil være tale om ét barn i den årgang, og dér er det knap 6.000 kr. – sammenlignet med maksimum 8.000 kr.

Nu drejer denne debat sig jo om andet end børnetilskudsområdet, men jeg er allige-

[Socialministeren]

vel nødsaget til at komme med en korrektion til hr. Tinning. Han kom også med nogle ting i går, som egentlig havde fortjent en korrektion. Det er spørgsmålet om, hvad der i øvrigt bliver gjort på børneområdet i forbindelse med institutionerne. Jeg synes, det var klogt af hr. Tinning, hvis han ville afvente det forslag til ændring af bistandsloven, som bliver fremsat inden for 1-2 uger. Jeg har godt set nogle avisskriverier. Der er jo ikke grænser for, hvilke myter der danner sig om, hvilke uhyggelige nedskæringer der kunne blive tale om, bl.a. på daginstitutionsområdet i forbindelse med forøgelse af forældrebetalingen.

For bare at bryde med én af myterne vil jeg gerne fastslå her fra folketingets talerstol, at det forslag, der vil komme om, at kommunerne gradvis skal afvikle tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen, vil blive fuldt inddækket af en forøgelse af beløbet til at forbedre fripladsgrænserne. Der vil altså ikke blive nogen besparelser det første år på det område. Det, man sparer på det, vil blive givet i form af forbedring af fripladsgrænserne. Det falder naturligvis på en anden måde end det system, vi har i dag, men det falder jo netop til fordel for de svageste stillede. Det vil jeg gerne have sagt ved denne lejlighed, for at denne myte ikke skal leve længere end højst nødvendigt.

Jeg er enig med fru Aase Olesen i, at ungdomsydelsen egentlig er et besynderligt instrument. Det tror jeg at alle har været enige om fra den dag, hvor dette forslag gik igennem folketinget. Det var vel nok heller ikke særlig gennemtænkt på det tidspunkt af de partier, der dengang gennemførte det. Det har vi jo set før, det er jo ikke bare i dag, at vi står med nogle forslag, der er under et vist tidspres. Det er et besynderligt instrument, og jeg er enig med fru Aase Olesen – sådan opfattede jeg det, det har ikke bare noget at gøre med de 16-17-årige, det har også noget at gøre med de 18-20-årige – i, at vi har et behov for at få set på hele støtteområdet for de aldersgrupper, og det er, som det blev nævnt i statsministerens åbningstale, et projekt, som regeringen arbejder meget intenst med på nuværende tidspunkt.

Jeg kan også godt garantere for, at dette at forsøge at harmonisere ydelserne for de 18-20-årige er så komplekst, at det er – jeg vil ikke sige, at det er umuligt, for det er det jo

aldrig – meget vanskeligt at finde en løsning, som er retfærdig, men det er det, der er regeringens mål på dette område.

(Kort bemærkning).

Tinning (VS):

Jeg tror nok, det er lidt overdrevet, hvis alene VS eller måske oven i købet undertegnede skal have ansvaret for, hvad der spredt sig af myter omkring regeringens politik på daginstitutionsområdet. Jeg tror også, det er ret nemt at fastlægge hovedansvaret, nemlig hos regeringen.

Det er klart, at de myter, som socialministeren kalder det, udspringer af dette grønne hæfte, vi alle sammen fik udleveret, hvor man jo kan læse vedrørende brugerbetaling og daginstitutioner, at der skal spares 170 mill. kr. i 1983 og 245 mill. kr. i 1984, og det er ikke til at se af det umiddelbart, hvad der er fritidshjem, og hvad der er det ene og det andet.

Jeg synes, det er fint, hvis fripladsgrænserne bliver hævet, men jeg synes ikke, det er fint, hvis det er sådan, at hævingen af fripladsgrænserne skal betales ved, at kommunerne fjerner deres tilskud. De fripladsgrænser har skullet hæves i mange år. Den tidligere regering snakkede også om det, og den forrige socialminister snakkede også om det, men nåede det altså ikke. Det er da udmærket at få hævet grænserne, men vi kan ikke umiddelbart se, hvorfor det skal ordnes på den måde, at kommunernes tilskud bliver fjernet. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at når vi snakker daginstitutionsområdet, så er der jo også alt det dér med, at nu skal vi have lavet, jeg tror, det hedder noget i stil med »nye, alternative pasningsordninger«. Det er efter vores mening en forringelse på daginstitutionsområdet, men det hører altså også med. Det skal være for at imødegå ventelisterne, og så har vi skolepasningsordningerne oveni.

Det er altså ikke VS, der spreder myter om, at også på daginstitutionsområdet er det sådan, at regeringens politik handler om at skære ned, handler om at føre asocial politik. Jeg synes, det er fint, det med fripladsgrænserne, og det hilser jeg da velkommen, men bortset fra det er det altså stadig væk sådan, at der er en række andre områder, hvor man vil føre en politik, vi ville kalde asocial.

(Kort bemærkning).

Torben Lund (S):

Jeg er glad for, at socialministeren har forstået mig korrekt.

For en ordens skyld skulle jeg måske nok lige gøre en bemærkning til fru Aase Olesen, der var inde på, at jeg skulle have givet tilsagn om besparelser på det familiepolitiske område. Jeg ved ikke, hvilken bemærkning fru Aase Olesen hænger det op på, men det, jeg udtalte mig positivt om, var, at vi gerne ville gå ind i et større familiepolitisk arbejde og prøve at analysere de forskellige sammenhænge, der er i familiepolitikken.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Når hr. Torben Lund spørger mig, hvilke bemærkninger jeg hænger det op på, så hænger jeg det ikke op på nogen bemærkninger, men på socialdemokratiets udspil dateret 1. september 1982. Der står: indkomstoverførsler, reduktion af alle udgiftsrammer med 2 pct., sygedagpenge, kontanthjælp, børnetilskud og folkepension. Jeg vil godt sige, at hvis ikke jeg hører andet, så går jeg ud fra, at det står ved magt, at det er det, socialdemokratiet mener, og det kan ikke betyde andet end, at man ønsker at spare på børnetilskuddene.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 4:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Karensdag, forlængelse af arbejds giverperioden, nedsættel-

se af dækningsprocent og maksimumsbeløb, varighedsbegrænsning m.v.).

(Fremsat 5/10 82).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 9 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 5:

Forslag til lov om begrænsning af løn under sygdom.

(Fremsat 5/10 82).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Mette Groes (S):

I de foreliggende lovforslag kommer regeringen med en række ideer, der er helt uacceptable for den socialdemokratiske gruppe. Stod det til regeringen, skulle der indføres karensdage for alle lønmodtagere, dagpengemaksimum skulle begrænses til 80 pct., pristalsreguleringen af beregningsgrundlaget skulle udgå, der skulle indføres et 2-årigt maksimum for dagpengenes løbetid, og de dagpengeydere, som søger om pension, skulle straks have dagpengene stoppet og med det samme have forskud på pensionen.

Hvad angår karensdagene, afskaffede vi dem for over 10 år siden. Det gjorde vi, fordi vi ønskede at stille alle grupper lønmodtagere lige, og fordi vi vidste, at mange gik syge på arbejde, fordi de ikke kunne undvære den indtægt, som bortfaldt på grund af karensdagene. Vi ønskede, at folk skulle blive hjemme, når de var syge, indtil de blev ordentlig raske, og vi ønskede, at de skulle være fri for den mistænkeliggørelse, der ligger i karensdagesystemet. Det ønsker vi stadig.

I øvrigt er det rent faktisk sådan, at det at være syg en enkelt dag kan forebygge alvorlige stresssygdomme og nedslidning, og at den bedste måde at undgå arbejdsfravær på er at skabe et godt arbejdsmiljø med høj trivsel, men det er jo ikke ligefrem det, den nuværende regering satser på.

Regeringens forslag betyder, at retten til såvel løn som dagpenge for første fraværsdag på grund af børns sygdom bortfalder for de